

Társadalmi felelősség vállalás az európai textil – ruhaipar területén, tiszta ruha kampány 2017.09. 26-29.

Résztvevő országok, szervezetek:

- Belga Ruhaipari szakszervezet
- Francia Textilipari szakszervezet,
- Romániai Bőripari, Ruhaipari Szakszervezet
- Lengyel Szolidaritás Szakszervezet
- Montenegró Textil Szakszervezet
- Bosznia- Hercegovina Textil- Ruha Szakszervezet
- Szerbia Textil Szakszervezet
- Bulgária Textil Szakszervezet
- Szlovénia Textil Szakszervezet
- Olasz Textil- Ruha- Bőr Szakszervezet
- Albán Textil- Cipőipari Szakszervezet
- Horváth Textil- Ruha Szakszervezet
- Magyarország BDSZ

Szervezők: Belga: ACV- CSC METEA Szakszervezet

EZA : kutató szervezet, amely támogatta és finanszírozta a szemináriumot

Luc Triangle - IndustriALL Európa Főtitkára

Európai törekvések a könnyűiparban: - Tiszta ruha kampány folytatása (2012 indult)

- fel kell lépni erőteljesen a kelet – nyugat közti bérkülönbségek ellen
- a munkakörülmények javítása az ágazatokban
- fel kell számolni a gyerek munkát(Albániában még van)
- több szakszervezeti akcióra van szükség
- erősíteni kell az ipart, 2007-ben 4 millió munkahely szűnt meg
- 2015-ben 2.290.ezer fő dolgozott az európai könnyűiparban (950.000 ruha)

Fontos lépések:

- kutatás fejlesztés
- ágazatok erősítés
- munkát kell találni azon munkavállalóknak, akik elvesztették munkájukat, ebben nagy szerep hárul a szakszervezetekre és a civil szervezetekre
- a béremelés kampányhoz csatlakozott az IndrustiALL is. (egyik eleme a pozsonyi szervezés volt)

- nagyon fontos lenne minden ágazatban az ágazati KSZ
- muszáj, hogy a szakszervezetek reprezentatívak maradjanak
- tagszervezés – országok közötti összefogással lehet eredményes – transznacionális szervezet kiépítése: - egyes országokban működő ugyan azon vállalatok között

Foglalkoztatás:

- Textilipar: 3 legnagyobb: Lengyelország, Románia, Bulgária
- Ruhaipar: Románia, Bulgária
- Bőripar: Portugália, Spanyolország
- Cipőipar, Olaszország, Bosznia-Hercegovina

Bérek:

- legalacsonyabbak: Románia, Bulgária, Magyarország, Bosznia – Hercegovina

Jyrki Raina – Független szakértő – korábban az IndustriALL Globál munkatársa

„A tőke úgy mozog, ahogy a munkabérek csökkenek” . A vállalati profitból a munkavállalók mindössze 6 %-a részesül.

- fontos lenne, hogy ne zsákmányolják ki a munkavállalókat
- globálisan a legnagyobb a könnyűipari gyártás Kínában, Bangladesben.

2013-ban Banglades- RANA PLAZA gyári tűz – 1000 ember halt meg – e szörnyű eset is azt szorgalmazza, hogy nagyobb hangsúlyt kell fektetni a biztonságos munkahelyekre, a munkabiztonságra.

Globálisan 2 millió munkavállaló, 1600 vállalat részvételével elindult a „biztonságosabb munkavégzés kampánya” –

Kutatás:

1800 gyárat vizsgáltak, 118. 000 hiányosságot találtak, a vállalatok 78%-nál volt probléma - MINDENHOL LEGYENEK MUNKAVÉDELMI BIZOTTSÁGOK!

Bérek:

Nagyon alacsonyak a bérek, Ázsiában és Kelet Európában

– Baglades	54 euró
– Vietnám	137 euró
– Indonézia	210 euró
– Kína	270 euró
– Románia	318 euró
– Magyarország	350 euró
– Portugália	649 euró
– Németország	1498 euró

Példa: Póló: össz. ára 14 dollár - előállítási költség 5,67 dollár, - munkabér költsége: 0,12 dollár.

Jelenleg 100 Globális megállapodás van, mely 15 millió munkavállalót köt le. Ezen megállapodásokat növelni kell!

Új szakszervezeti kihívást jelent: Szerbia, Makedónia, Albánia, Bulgária

- alacsony a szakszervezeti szervezettség - 10% alatt van
- nagyon alacsony bérek
- hosszú munkaidő
- kevés a KSZ
- ezekben az országokban nincsenek civil szervezetek
- új szakszervezeti politikával meg kell találni a munkavállalókat

Hálózat építés ott lehetséges, ahol az adott termékek több országban vannak jelen!

ORSZÁGJELENTÉSEK, HELYZETKÉPEK

Románia

Fő termékek: póló, női ruházat, pulóverek, kabátok - megrendelő: USA, Kanada

Átlagkereset: 300 euró, - KSZ nincsenek

Hiányzik a szociális párbeszéd

Szerbia

Olasz, német, orosz, belga export. Átlagkereset: 380 euró

Privatizációs gondokkal küzd az ország. Nagy probléma a tagszervezés

Bosznia – Hercegovina

2015 új Munkatörvény könyv, ami megnyirbálta a szakszervezeti jogosítványokat. A helyi ipari ágazatok közül legalacsonyabbak a bérek.

Nehéz KSZ-t kötni. Foglalkoztatás: - határozott idejű munkaszerződések

Horvátország

11%-s munkanélküliségi ráta. Nagy a munkanélküliség a fiatalok körében – elvándorlás, migrációs gondok.

Montenegró

2015-ben aláírták az Ágazati KSZ-t. Átlagbér: 505 euró, míg a megélhetési bér: 810 euró. Magas a fiatalok munkanélkülisége.

Bulgária

A fiatalok számára nem vonzó az ágazat. Rossz a könnyűipar imidzse.

A textilipari átlagbér: 316 euró

Lengyelország

Nem készült semmilyen adattal!

Egyedül a Lengyel könnyűipar sikeres Európában! Új saját lengyel márkát próbálnak bevezetni a nemzetközi piacra.

Szlovénia

2 nagy textilipari és 1 nagy ruhaipari vállalat van az országban. A fiataloknak nem vonzó a szakma. A szociális párbeszéd nem működik. 807 euró a minimálbér. A külföldi tulajdonú cégek nehezen engedik be a szakszervezetet. 2 év szakszervezeti tagság után segítenek a munkanélkülinek elhelyezkedni.

Olaszország

Számos gyár jön vissza Kínából.

Szervezik a fiatalok szakképzését. 400 ezren dolgoznak a könnyűiparban.

Nehéz az EÜT-k szervezése, az egyes országokban mások a vállalati sajátosságok.

Albánia

145 euró az átlagbér. Szociális párbeszéd szintje alacsony. A tagság nehezen szervezhető, a tagdíj fizetés gyenge. Gyengék a munkáltatói szervezetek is.

Határozott idejű szerződések vannak, - van még otthonról történő bedolgozás is.

100 ezer fő munkavállaló van, ebből 1400 fő szakszervezeti tag.

Magyarország

2016 évi termelési érték a ruha - textil- bőr,cipő iparban: 1 milliárd 150 millió euró. Angol, német, olasz, belga exportra gyártunk, konfekciót, fehérneműket, bőr termékeket.

Létszám: ruhaipar: 20.000 fő, textilipar 13.000 fő, bőr - cipőipar: 12.000 fő

Minimálbér: 2017.évi 127.500,- Ft, 411 euró, garantált bérminimum:161.000,- Ft, 520 euró. A válságot követően 2007-2010 között ágazataink 30-35%-s

létszám csökkenést szenvedtek el. Csökkent a szakszervezeti szervezettség is.

Ágazati KSZ nincs, helyi KSZ -k vannak. Munkaerőhiány van: - okai: alacsony bérek, szakképzés, utánpótlás hiánya. Szociális párbeszéd 2 oldalú. 2012 új Munkatörvénykönyv csökkentette a szakszervezeti jogosítványokat.

Belga – Van de Velde cég bemutatása

Tulajdonos: - Herman Van de Velde

Családi vállalkozás. A tiszta ruha kampányhoz való csatlakozáshoz elkötelezettség kell.

1994-ig volt gyára Szekszárdon, melynek bezárását követően 400 fő került utcára. (nem lehetett szakszervezetet alakítani)

Fontosnak tartott témák, cégvezetői szemmel:

- fontos a fiatalok megszólítása
- munkavállalók képzése
- élhető bérek, biztonságos munkavégzés
- vállalati pozitív megítélés
- tárgyalás a szakszervezetekkel
- szakképzés fontossága
- a minőségi gyártásnak Európába kell lennie
- kommunikáció, véleménycsere a szakszervezetekkel

Tiszta ruha kampány:

20 éve indult Belgiumban az etikus, átlátható, biztonságos, tiszta,- gyártó és kereskedelmi kampány. De ennyi idő alatt is csak 7 vállalat a tagja a kampánynak. Első sorban sport ruházati termékeket gyártók körében. (Adidas, Puma, Nike) Sok gyártó van, nagy a db szám, alacsony a bér, rövid távú a foglalkoztatás, nincs szakszervezet.

Cél az etikus foglalkoztatás, a munkabiztonság. Pl. Kambodzsában 650 ezer munkavállaló dolgozik a Nike számára. - film - munkába járás: nyitott teherautóval tömegesen, telefont le kell adni a portán, 35 C-fokban dolgoznak, 0,88 euró a munkabér.

A munkáltatóknak láthatóvá kell tenni a valóságos termelési feltételeket. Biztosítani kell a megélhetéshez szükséges béreket. Meg kell találni a párbeszédet a kereskedőkkel.

Belgiumban létrehoztak egy alapítványt, azzal a céllal, hogy ellenőrizze a munkafeltételeket.

Az összes országban, a könnyűiparban a legalacsonyabbak a bérek.

1948 óta beszélünk a fenti gondokról. A munkavállalás feltételei láthatatlanokká váltak, a média nem foglalkozik a munkavállalók gondjaival.

Jyrki Raina összefoglalója:

- Együtt dolgoznia a régióban az IndrustiAll szárnyai alatt
- Tárgyalási pozíciókat, csak szervezettség növelésével lehet elérni
- A szervezés legfontosabb eleme: a képzés
- Tagszervezés, tagmegtartás
- KSZ-k megerősítése, mind vállalati, mind ágazati szinten
- a minimálbérnek el kell érnie a megélhetési bért
- együtt kell működni a különböző országok szervezeteivel, globális megállapodásokat kell kötni
- szakszervezetek népszerűsítése, imidzsének javítása
- kelet európai szakszervezetek egyeztessenek e munkáltatói szövetségekkel, tartsanak közös rendezvényeket
- szakképzés fontossága
- nyomást kell gyakorolni a vállalatokra, és kormányokra is

2017. október 2.

Varga Éva